

COLOQUI NOU,

MOLT GRACIOS Y ENTRETENGUT , HON se referixen al peu de la lletra totes les cosetes que dehuen previndre les Señoretas abans de parir , la sujecció que han de tindre al marit , y atres circumstancies que han de guardar les casades: com ho vorá el curios Letor.

SI en silenci el auditori
 escoltarme vol atent,
 de un assumpt, cosa preciosa,
 oirà un bon romansét.
 Confie que tots tindran
 en ell molt gust y plaer,

pues es dun rapte poetic
 dels bons que ma Musa ha fet.
 Ya sabran , com esriguí
 aquell romans dels consells,
 que pera matrimoniarse
 doní a tots los Fadrinets:

pues

pues así pretenc posarne
à les Fadrines també,
perque à moltes considere
necessiten un poc de ells.
Ans de tot hem de supondre,
com à primer fonament,
de la Iglesia el Matrimoni
es lo Sacrament seté,
el qual servix y aprofita,
perque el marit y muller
dormen junts, y crien fills
en la bendició de Deu;
y el matrimoni que es apte
trau cada añ son anchelet,
hasta que lhome y la dona
entren en la etat de vells.
Supost asó, Fadrinetes
les que festechant esteu,
pera quant sereu casades
à este romans ateneu.
En sentirvos preñadetes,
aconsellehos nos os cheleu
en previndre la bolcada,
y lo demás que os diré;
pues yo encara que fadrí,
destes coses també en sé,
que qui té algo de Poeta
de tot entén un poquet:
ans que entreu dins dels set mesos
y encara als sinc si pot ser,
os previndreu de carotes
totes les mes que podreu,
de babosalls, banobétes,
faixes, bolquers, gamboixets,
pitets, bragues y culeros,
ahalles de cap també,
coronpél, polvos de murta,
benetes y coixinets;
també au de fer prevenció
de un barralet de ayguardent,

fil de chenova, tísores,
faixadorets y blanquet;
pera el cap una estopada,
la que será de llinét;
armilles y camisetes
de cambray ò llens primer.
Tot asó ho tindreu apunt
dins de un curiós tabaquet,
que la señora comare
ya ho demanará à son temps.
Una faixa gran y ampla
es molt convenient tingueu,
pera faixarvos el ventre,
despues que buit lo tindreu.
També de una cullereta
prevenció se aurá de fer,
pera quant hachau parit,
enconar al infantet,
y en un poc de melcolat
de sucre, que es llepolet,
en la dita cullereta
lo nini ò nina enconeu;
una xiquera y platillo
suponc necessari es.
Una urchencia molt forsoza
advertixc que es convenient,
pera en anar de dolors,
y os costará nou diners,
los que dareu de limosna
al Convent de la Mercé,
hon tocarán à partera
(eixe nom dona la chent)
pues moltes persones bones,
al oir aquell toquet,
solen dir: Deu que la lliure,
y traga de perill prest;
també es fa tocar al Carme;
anireu alla hon voldreu.
Pera en après de parir
prevenció també au de fer
de

199.22

de un quarteronet de espigol,
pera donar perfumets,
y ningú senta olor mala,
pues de espigol bona es.
Als tres dies de parides
à la criatura dareu
vostros pits pera que mame,
que ans de este temps no pot ser,
y el mamantó ò mamantona
primer quels tire un poquet,
pera llevar les calostres,
no dañen al anchelet.
Quant elixgau los Padrins,
els buscareu en diners,
que aixó es cosa profitosa
certament al infantet,
pues li donen bona estrena
pera el dia del bateig:
si es mor, paguen la guirlanda,
mortalleta, y als foters;
si viu, al cap de onze mesos
li paguen lacurtament:
asó es acte voluntari,
mes casi ha fermat de Dret.
Chocolate ab sos bescuits
de prevenció ue tindreu
pera el compare y comare,
quant tornarán del bateig,
pues es costum observada,
y es chust que no la mudeu,
donant també als que assistixquen
aquell dia als compliments.
Yo no ignore que vosaltres
destes coses os riureu,
pues la mes destra comare
quisá no en faria mes;
ya os he dit que el qui es versiste
de tot un poc deu saber,
y de que yo escriga asó,
filletes, no os admireu.

Pasem ara mes abant,
que encara hia mes que fer:
també à les creaturetes
será molt del cas poseu
una llista ab ses reliquies
ceñideta al seu coset:
sançts Evanchelis que son
pera molts mals lo remey,
un ditet de aquells de vidre
pera quant li ixquen les dents,
la maneta de teixó,
y à la muñeca també
del bras un troset de grana
ò una figueta, perque
no prenguen l'infantet de ull,
(si hia tal mal yo no ho sé,
crec es lo dicho de velles)
de sapo al coll uns osets,
y contra les bertoletes
de sahuc també un troser.
Pera quant ixcau à Misa
de partera, dos rollets
de pa de Rey au de dur,
que van à dos dinerets,
també un sisó de vi blanc
en un chayro barralet,
ab un ciri de tres onses,
quel aveu de tindre encés,
y al nini ò nina abrasat
per aquell espay ò temps
que dure la sancta Misa,
pues es precis ho aguanteu.
Si acás lo fill ò la filla
de complexió van estrets,
au de fer una caleta
de paper ben rolladet,
untadeta en oli y sal,
ò si no, li posareu
untat de aqueix mateix modo
de cholibert un tronchet.

He

He posat estes notícies,
y he donat estos consells,
perque tota señoreta
estes coses deu saber,
y asó à la pobra y la rica
de dalt abaix les comprén,
pues la dita prevenció
tota dona té de fer;
y la que es tan pobretona,
que en un sou chamay se veu,
(pues nihiá com à Poetes
en la bolchaca de vent)
eixa de res se previnga,
sols encománes à Deu,
y à sa gran misericordia,
que no faltará remey;
suponc que esta confiansa
corre en totes igualment,
mes la rica apart de aixó
acudix als dinerets.
Ara lo que yo encarréque
à totes molt seriament
la paciència es, que han de tindre
pera aguantar la gran creu
pesada del matrimoni,
y lo sucectes també
que al marit dehuen estar,
procurant tindrel content,
pues es cert la muller bona
com una achudanta es,
que à miches tots los treballs
ha de aguantar molt prudent:
quant lhome está de mal ayre,
acariciarlo ella déu,
procurant y cuidant sempre
de sa part tindrel content;
encara que roin siga,

dirli ques home de be,
si es dropo, dir ques honrat,
y tambe ques innocent,
si es chugador, que no chuga,
ni daus ni cartes coneix;
si no vol que ixca de casa,
estarli molt obedient,
y à tots quant preceptes pose,
que aixó es lo que mana Deu:
si es zelós, tindre pacencia,
y estarse en un rinconer
de casa, sens que la vecha
ni conegut ni parent:
buscar la pau, no la guerra,
que no faltará remey:
si está trist lhome, alegrarlo,
dientli: fill meu, qué tens?
llevat la melancolia,
que aixina et tornarás vell;
per ta vida not acabes!
aném al riu un poquet?
tan dat alguna mohina?
not afixques, quem ofens:
miram à mí, not espantes,
sim faltes, yo em moriré.
Si crida, no replicarli,
ans dirli que rahó té;
per fi seren escolans,
que à tot respondreu amén.
Y als homens també advertixc,
amics, que obligats esteu
à mantindre ab gran decencia
la dona, perque ho mereix,
pues la obligació igual corre,
que aixina cert llograreu
viure en pau en esta vida,
y en latra el cel seguret.

F I.